

Kelemen Béla elfogultsági kifogást tett a szegedi törvényszék és Tábla ellen.

Bíróküldés céljából elnapolták a Kelemen—Szakáts-pör főtárgyalását.

Pénteken délelőtti másodsor került a szegedi törvényszék elé az a nagy port felvert sajtópör, amelynek középpontjában dr. Szakáts József nemzetgyűlési képviselő és dr. Kelemen Béla, a szegedi kormány volt belügyminisztere állanak és amely Kelemen Bélának a szegedi ellenforradalomról írott könyve miatt indult meg. Az ügy iránt már három év előtt is általános izgalom ébredt, hogy különböző dolgok miatt éveken át húzódott az ügy és a főtárgyalást lehetetlen volt befejezni. Ez az izgatott érdeklődés mostanig sem csökkent, hanem csak fokozódott. Ismeretes ugyanis, hogy Kelemen Béla egy beadványa miatt nagyszabású lovagias ügy keletkezett, amennyiben a Szegedi Uri Kaszinó, a Szegedi Csónakázó Egyesület, mint testületek, ezenkívül pedig tizenhét előkelő állású egyéniség, bírák, ügyvédek, katonatisztek provokálták Kelemen Bédát. Így most már az egész város társadalma párhuzamosan érdeklődéssel nézte a sajtópör főtárgyalását.

Az ügy előzményei szűdben kezdődnek, amikor Kelemen Béla ellenforradalmi könyve megjelent. A könyv több helyen foglalkozott dr. Szakáts József személyével, aki magára nézve sérőnek találta ezeket a részeket. Hirtelen poémia indult meg, Szakáts pört indított Kelemen ellen, majd Kelemen följelentette Szakátsot a Szeged című napilapban megjelent nyilatkozata miatt. Egy évvel ezelőtt került először az ügy a törvényszék elé, a főtárgyalást ekkor elnapolták a bizonyítás elrendelése miatt.

Hosszu hura-vona után már az volt a helyzet, hogy a pénteki főtárgyaláson befejeződik az ügy, ez azonban nem történt meg. Kelemen Béla újabb beadványa miatt ismét el kellett napolni a főtárgyalást. Kelemen ugyanis a közben megindult nagyszabású lovagias ügyek miatt elfogultnak találta ugy a szegedi törvényszéket, mint az ítélőtáblát.

A főtárgyalás megnyitása után Vild Károly elnök felszólítja a feleket, hogy intézzék el békésen az ügyet. Főszóllásra mély csend volt a válasz, egyik fél sem válaszolt.

Az elnök ezután ismerteti, hogy három nappal ezelőtt dr. Kelemen Béla sürgős kérvényt nyújtott be, amelyben bíróküldést kér. Fölolvassa a beadványt, amelyben Kelemen kijelenti, hogy közben társadalmi uton történtek lépések és ebben a nagy lovagias ügyben érdekelve van majdnem az egész szegedi törvényszék és az ítélőtábla. Ebből az következik — mondja tovább —, hogy akaratlanul is helytelen határozatot hoznának ellene és részrehajlatlan ítélet nem várható. Kéri a törvényszéket, hogy az iratokat terjessze fel a Kuriahoz, hogy az más bíróságot jelöljön ki.

A feltűnést kelő beadvány ezután megindokolja kérvényét. Kelemen néhány héttel ezelőtti beadványában kérte a bizonyítás elrendelését és 150 tanu kihallgatását. A beadvány — mint ismeretes — foglalkozik Szakáts magánéletével, valamint barátai körével is. Ezt a beadványt Szakáts megmutatta a kaszinó és a csónakázó tagjainak, mire ugy a kaszinó, mint a csónakázó, mint testület, Kelemen provokálta, de provokálta 17 magánember is.

Becsatolja — folytatja a kérvény — a Délmagyarországot, amelytől kitűnik, hogy a szegedi bíró és ügyész karból is lovagias elégtételt kértek tőle. Kijelenti továbbá, hogy a kaszinó és a regattának szinte kivétel nélkül tagjai a szegedi bíró és ügyész kar, sőt a vezetőségben is helyet foglalnak.

„Mivel pedig a két egyesület testületileg provokált — folytatja Kelemen — az a helyzet állana elő, hogy azok ítélkezzenek fölöttem, akiknek velem elítéltelem lovagias ügyük van. Ez teljesen lehetetlen, hiszen már akkor kézenlétlenül helyet állana elő, ha a bizonyítás kérdésében kellene határozni.”

„A lovagias ügyek miatt a szegedi törvényszék és Tábla tagjai — még azok is, akik véletlenül nem tagjai a kaszinónak — ellenem vannak hangolva, úgy vannak impresszionálva,

hogy részrehajlatlan ítélet nem várható.”

Kártyacsaták miatt folyik az egész ügy — következik ezután —, inkompatibilis tehát az, hogy azok ítéljenek, akik tagjai a kaszinónak. Így tehát a tárgyi agos és pártatlan elbírálás miatt a bíróküldés indokolt. A kérvény azzal végződik, hogy Kelemen egyéni becsületükben nem akarja megtagadni a bíróság tagjait, de szerinte úgy vannak hangolva, hogy „akaratlanul is helytelen ítéletet hoznának.”

Vild Károly elnök a kérvény felolvasása után megkérdi Kelemen-t, hogy főtartja-e kérelmét.

Kelemen: Főtartom.

Dr. Széll Gyula, Kelemen védője ezután becsatolja azoknak a bíráknak és ügyészeknek névsorát, akik tagjai a kaszinónak és a csónakázónak.

Dr. Polgár Péter, Szakáts képviselője az ügyvéd-egyenlőség alapján be-

Kinos politikai incidens a párisi kiállításon.

Páris, június 5. A dekoratív művészet nemzetközi kiállításán ma a szovjet-orosz pavillon megnyitása közben incidens történt. Amikor Kraszin, szovjet-nagykövet felesége és De Monzie közoktatásügyi miniszterrel, valamint hivatalos kíséretével a nézőtömeg között elvonult, ilyen kiállítások hangzótak el: „Éljen a szovjet!” A párisi

tekintést kér a Kelemen által becsatolt iratokba. Majd bejelenti, hogy amikor a kaszinóban Kelemen ügyét tárgyalta a vezetőség, Hamza Géza táblai elnök vezetésével az összes bírók és ügyészek elhagyták a tárgyalótermet.

Ezután kijelenti, hogy három éve húzódik Kelemen Béla miatt ez az ügy, nem lehet befejezni, mert Kelemen valami kifogással mindig meghátrál az igazságszolgáltatás elől. Kijelenti, hogy Szakáts József már visszavonulna az egész ügyről, a sok meghátrálást látva de Kelemen belekeverte az ügybe egész baráti körét, akik részére a lovagias elégtételt halasztgatja. Szerinte Kelemen elsíbolni akarja a pört. Ez nem férfias eljárás, — mondja Polgár Péter emelt hangon.

Dr. Széll Gyula akar ezután felszólalni, de a bíróság már visszavonul. Hosszas tanácskozás után az elnök kihirdeti, hogy a főtárgyalást elnapolja az iratokat a Kuriahoz küldi föl, de előbb megengedi Szakáts képviselőjének, hogy betekintse az iratokba, azokon a zárt borítékokon kívül, amelyeket csak a Kuria bonthat föl.

Igy most hosszú időbe telik, míg elintéződik ez a pör és befejezést nyerhetnek a lovagias ügyek.

Miskolcon megalakult a demokrata blokk.

Miskolcra írják nekünk: Az az impozáns győzelem, amely a budapesti törvényhatósági választásoknál tulnyomó többségbe jutatta Wolffékkal szemben a liberális városatyákat, Miskolcon a budapestihez hasonló szervezkedés kezdeményezésére adott példát. Habár még bizonytalan, hogy mikor lesz aktuális a törvényhatósági tagok választása, mégis szerdán már komoly formában megkezdődtek a megbeszélések arra, hogy a demokrata blokk miskolci szervezete is megalakuljon és teljesen kiépített egységes községi pártszervezet fogadja a válassztások kiírásának a napját.

Alkalmam volt a miskolci demokrata csoportok egyik vezető emberével beszélni, aki a következőket volt szives

elmondani:

— Miskolcon éppen olyan nagy közdelem lesz a városi politikának a teljes liberalizmus szellemében való átalakítása, amint nagy közdelem volt az Budapestén is. A polgárság megszervezése, azt hisszük, ez alkalommal nem lesz olyan nehéz, mint amilyen közönyösséget eddig tapasztaltunk minden közügynél. Láthatják, hogy mire vezet, ha a polgárság közömbös és mi lesz az eredménye, ha a szélsőséges jobboldali elemek bejuthatnak szélsőséges elveikkel a törvényhatóságba. A demokrata blokk polgárai a teljesen megszervezett kisparasszággal és a munkássággal egységes platformon fognak belemenni a választásokba.

Az Enyedi-hagyatékot rövidesen megkapja a szegedi múzeum. Tervek a képtár felfrissítésére.

Bizonyára sokan emlékeznek még azokra a tárgyalásokra, amelyek öv. Enyedi Lukácsné hagyatéka körül támadtak a város és az örökösök között. A város ugyanis reflektált arra a rendkívül értékes és gazdag műgyűjteményre, amely Enyedi Lukács tulajdona volt és amelyet még életében a városi múzeum kincseinek gyarapítására szánt. A tárgyalások eredményeként körülbelül két évvel ezelőtt abban egyeztek meg, hogy a város a hagyaték egynolcad értékének megfelelő értékű műkincseket kap és azok kiválasztására Petrovics Elek, a szépművészeti múzeum főigazgatója vállalkozott. Petrovics Elek ki is választott három, rendkívül értékes képet: Allori: (Bronsin) Angyal üdvözlését, Sedoma névtelen követőjének alkotását A szent család-ot és Mária koronázását, amely a tescanai iskolából került ki. A három kép értéke ma meghaladja az egymilliórd korondt.

A képek először a szépművészeti múzeumba kerültek szakszerű tisztogatás céljából. Az elmúlt hónap tizenhétedikén Móra Ferenc, a szegedi múzeum igazgatója levelet kapott Petrovics Elektől, aki arról értesítette, hogy a képek rendbehozása rövidesen befejeződik és így néhány nap múlva elküldheti azokat Szegedre. Elküldi egyidejűleg Enyedinének Stróbl Zsófia által kicserélt arcképét is, amelyet egy budapesti műgyűjtő, Fruchter Lajos vásárolt

képtár egy nagyobb falát elfoglaló Balthus E. szobrot könyv nélkül tudják már a szegediek. Ugyanígy vagyunk egy másik nagy képpel, Hegedűs Rabigájával, sőt, kevés kivétellel valamennyi náunk lévő állami képpel is. Most az a tevény, hogy a képanyagot a jövőben állandóan cserélgessék a szépművészeti múzeumban.

Megkérdeztük Móra Ferencitől, hogy az idén rendez-e ásatásokat a szegedi múzeum. Az igazgató elmondotta, hogy ásatni való lenne bőven, három helyen is, de pénz nincsen hozzá. A tavalyi ásatásokat is a pénzhány akasztotta meg. A múzeum barátai adtak ugyan pénzt hozzá, de ez nem volt elegendő, többet pedig nem lehet tőlük kívánni, amikor az illetékesek ugyszólván teljesen elzárkóztak minden hozzájárulási kívánság elől.

Anglia adósságai.

London, június 5. Lord Bradbury, a jóvátételi bizottság angol delegátusa az angol alsóházban nyilatkozott a szövetségi közeli háborús adósságokról. Kijelentette, hogy a háborúelőtti Anglia volt a kontinens legnagyobb hitelező állama és a külföldön elhelyezett angol kölcsönöknek a kamatai jelentékeny bevételei forrásul szolgáltak és a lakosság nagyrészeinek bőséges megélhetését biztosították. A háború következményeképpen Anglia kényszerült 800 millió font értékű értékpapírt elhelyezni Amerikában, ezenkívül 1000 millió fontnál magasabb adósságot vállalt magára úgy, hogy ezen adósságok törlesztésére évenként 32—38 millió font sterlinget kell fizetni. Kijelentette még, hogy a békeszerződésben foglalt jóvátételi rendelkezések nem igazságosak. Lord Bradbury azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a legtöbb állam belátható időn belül az arab valutára fog visszatérni.

Éjjeli tüntetés a román képviselőházban.

Bukarest, május 5. A képviselőház éjjeli ülésén a házszabályreform végleges elintézésénél, amellyel az obstrukciót lehetetlenné tették, viharos jelenetekre került a sor, mire az elnök az ülést felfüggesztette. Az ülés újabb megnyitása után az ellenzék folytatta a tüntetését, megszállta az emelvényeket, az elnöki széket és a miniszterek helyeit. A heves jeleneteknek a villamoslámpák kioltásával vetettek véget.

Nincsi a szerb—bolgár viszonyról.

Belgrád, június 5. A parlamenti klubok vezetőinek tegnapi összejövetelén Nincsi külügyminiszter részletesen beszámolt a jugoszláv kormányának Bulgáriával szemben elfoglalt álláspontjáról. Mint mondotta, a kormány politikája Bulgáriával szemben odairányul, hogy lassanként megegyezésre tudjon vele jutni. Belgrád támogatja Cankov miniszterelnök mostani kormányát, mert az a véleménye, hogy a Cankov kormány aktív harcot folytat a kommunizmus ellen. A kommunisták mindenütt megkísérelték a tömegek elégtelenségét egy világforradalom számára kihasználni. A jugoszláv kormány békés politikáját különösen a Bulgáriából Jugoszláviába menekült emigránsok zavarják. A külügyminiszter meggyőződése szerint ezek összekötését tartanak fenn a kommunistákkal, ami a jugoszláv kormánynak nem kellemes.

Tizenkilenc hónapos lesz Romániában a katonai szolgálat. A Lupta című lap részleteket közöl a hadsereg reorganizálásának terveiről. Eszerint az aktív katonai szolgálat 19 hónapos lesz valamennyi fegyvernemnél, a haditengerészet kivételével. A tartalékok mindenki 18 évet tölt és 6 évig lesz népfőkelő. A katonai egységekbe való beosztást úgy tervezik, hogy a nem román nemzetiségű katonák mindig megfelelő arányú kisebbségben legyenek a román elemmel szemben. A tervezet egyúttal megvalósítja a kisantant államainak katonai szervezeti egységét, még pedig kölcsönös fegyverrelátással és a stratégiai közlekedési vonalak összehangba hozatalával.